

СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ ОБ'ЄМНО-ПРОСТОРОВОЇ КОМПОЗИЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ РИНКОВИХ КОМПЛЕКСІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено та розглянуто спеціальні планувальні рішення при проектуванні оптово-роздрібних ринкових комплексів.

Ключові слова: оптовий ринок, ринковий комплекс, планувальна композиція, планувальна рішення, оптово-роздрібні ринки, формування ринку, торгова мережа, елемент інфраструктури, планувальна структура.

Abstract

Investigated and considered special planning decisions in the design of wholesale and retail market complexes.

Key words: *wholesale market, market complex, planning composition, planning solution, wholesale and retail markets, market formation, trading network, infrastructure element, planning structure.*

Вступ

Основне призначення спеціальних планувальних прийомів – створення системи навігації і розподілення потоків в торговому об'єкті. В американській практиці проектування і експлуатації громадських будівель виділяється особливе направлення роботи - «wayfinding». Даний термін в перекладі значить «знаходження шляху».

Різноманітні прийоми планування та дизайну призначені для збагачення середовища торгового об'єкта, створити неповторний інтер'єр, виділяючи магазин, або торговий центр.

Результати дослідження

Спеціальні планувальні прийоми виступають в ролі «закладок» в пам'яті покупців, заставляючи цим відмічати і легко запам'ятовувати найбільш важливі місця, вільно себе почувати і легко орієнтуватися у внутрішньому середовищі торгового закладу.

В останні п'ятнадцять років «wayfinding» розвивався як комплекс мір по створенню та забезпеченню комфортних умов для освоєння людиною незнайомих громадських середовищ. Торгівельне середовище повинно особливо позитивно впливати на людину, і мало в якій сфері громадських будівель (за виключенням готельно-ресторанної сфери) можливо відчутти силу впливу середовища на фінансові показники діяльності.

Основна частина комплексу «wayfinding» - це архітектура торгового закладу, саме вона повинна направляти і вести покупця до тієї чи іншої потреби.

Швидкість руху відвідувачів торгових закладів вища, коли на їхньому шляху немає нічого, щоб змогло б їх зацікавити. В оптово-роздрібних ринкових комплексах на прямому повздовжньому шляху (рис.1), з монотонним оформленням фасадів покупці рухаються швидше і менше звертають увагу на вітрини магазинів.

Для більшого зацікавлення та затримання покупців в ринковому комплексі змінюють конфігурацію планування прямокутної системи доповнюючи її островами (рис.2), та цікавими фасадними рішеннями.

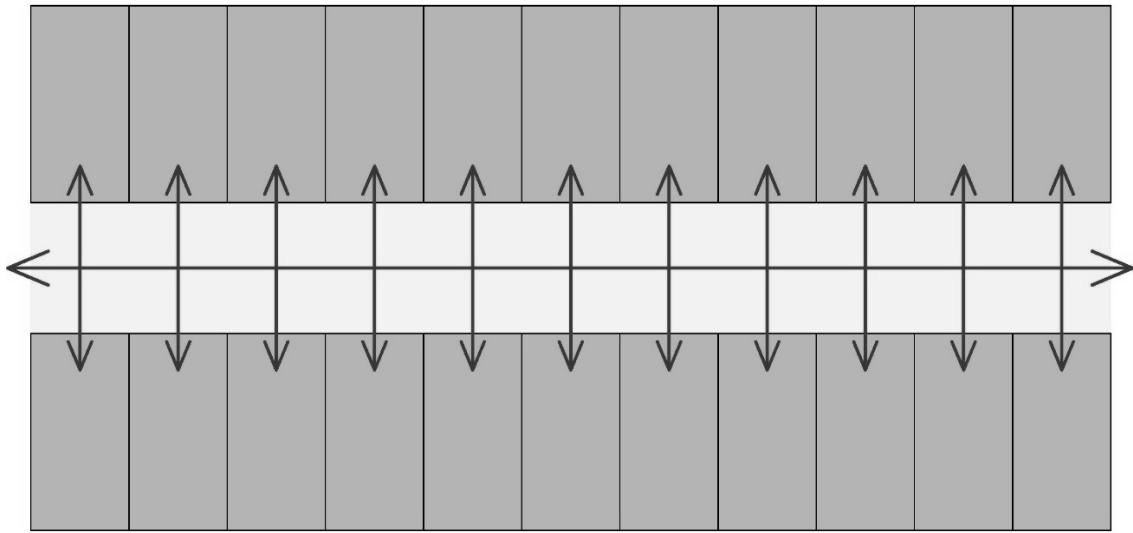

Рисунок 1 – Прямокутно-рядова система планування

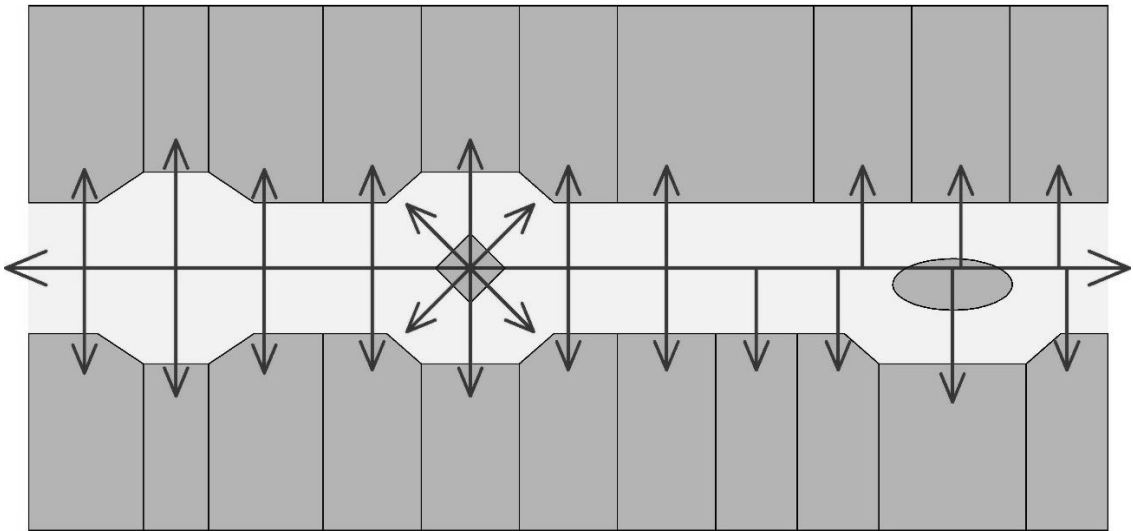

Рисунок 2 – Прямокутно-острівна система планування

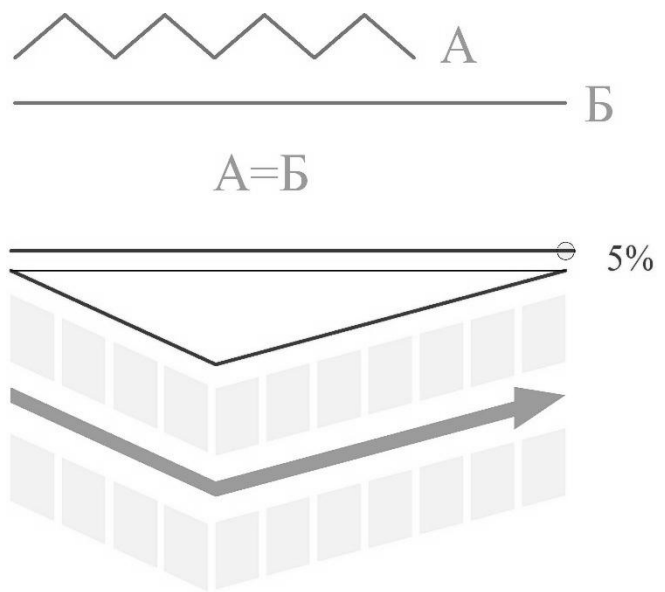
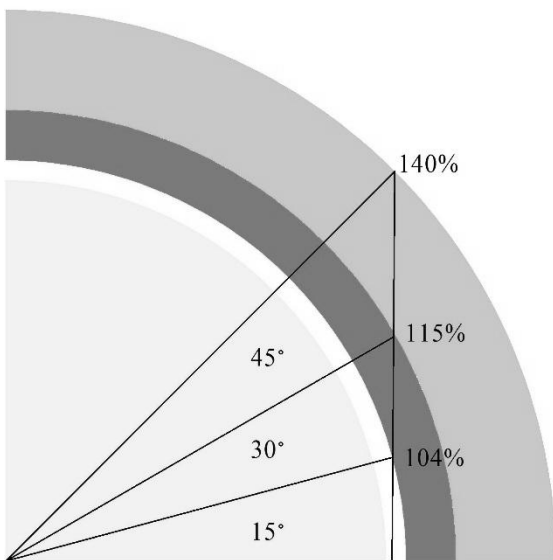

Рисунок 3 – Збільшення площі контакту з вітринами при ломаній лінії внутрішнього фасаду

Прямокутно-острівна система планування ринкового комплексу передбачає зменшення швидкості руху покупців, а різноманітні фасадні рішення створюють комфортне середовище перебування в ньому.

Торгова галерея, розташована під кутом, дозволяє збільшити площу фасадів і кількість магазинів, які виходять на головну лінію (рис.3). Наприклад кут 30° додає 4-5 додаткових торгових місць з 28 вже існуючих, а при куті 45° можна досягти 11-12 місць.

Висновки

Проведено аналіз прямокутно-рядової та прямокутно-острівної систем планування, як спеціальних планувальних рішень оптово-роздрібних ринкових комплексів. Досліджено користь збільшення площі контакту з вітринами, при ломаній лінії внутрішнього фасаду.

Розглянуто основні вимоги, комфортного середовища оптово-роздрібних ринкових комплексів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Шлапко Л.В. Архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів / Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури // Полтава, ПНТУ ім. Ю. Кондратюка, 2016 – С. 229
2. Нойферт Є. Будівельне проектування - Тридцять дев'яте видання // видавн. «Архітектура-С», 2011. – 576 с.:
3. Кіра Канаян, Рубен Канаян, Армен Канаян Проектування магазинів і торгових центрів / видав. «Юніон-Стандарт-Консалтинг» 2005. – 424 с.

Редька Віталій Анатолійович - студент, факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, vitalj.002@gmail.com

Кучеренко Лілія Василівна - кандидат технічних наук, доцент кафедри "Містобудування та архітектури" Факультет будівництва, теплоенергетики та газопостачання, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, kucherenkoo@ukr.net

Redka Vitaliy Anatolievich - student, faculty construction, power and gas, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa, vitalj.002@gmail.com

Kucherenko Lilia Vasylivna - candidate of technical Sciences, associate Professor of "planning and architecture" Department of construction, heat power engineering and gas, Vinnytsia national technical University, Vinnytsia, kucherenkoo@ukr.net